



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2109/2020
19.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца Опште болнице „Др Лаза К. Лазаревић“ Шабац, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Иван Маштраповић адвокат из ..., ради регреса, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4714/19 од 09.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4714/19 од 09.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу П 35/2016 од 15.10.2019. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 10.757.942,30 динара, као и обрачунату законску затезну камату у укупном износу од 1.311.489,40 динара, док је захтев за исплату износа од 1.355.034,21 динара са законском затезном каматом од 12.09.2017. године до коначне исплате, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 520.200,00 динара док је преко овог износа до укупно траженог износа од 670.200,00 динара, захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4714/19 од 09.01.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Шапцу П 35/2016 од 15.10.2019. године у делу којим је усвојен тужбени захтев и одлучено о трошковима поступка. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020, у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, захтев за регрес у овој парници проистиче из догађаја од 15.09.2007. године, када је оштећени ББ пао с дрвета и истог дана, у касним поподневним сатима, због насталих повреда примљен у Општу болницу у Шапцу где га је прегледао тада дежурни лекар, овде тужени ..., који је у то време био запослен код тужиоца. Код пацијента је урађено РТГ снимање на основу ког је утврђено да је добио компресивни прелом првог лумбалног пршљена, након чега му је постављен гипс. Пацијент је задржан у болници на посматрању, а следећег дана 16.09.2007. године жалио се на трњење у ногама, због чега је тужени консултовао лекара неуролога који му је предочио да пацијент има слабију осетљивост у пределу ногу на додир од колена па наниже. Након консултације са неурологом, тужени је одлучио да се пацијент не транспортује у другу здравствену установу, већ да му се стање прати, а уколико му се стање не поправи да се након тога транспортује у другу здравствену установу. И следећег дана пацијент се туженом жалио на тегобе трњења у ногама, али ни тада није транспортован у другу здравствену установу, већ је то учињено тек 18.09.2007. године, по налогу другог дежурног лекара запосленог код тужиоца. Пацијент ББ је хитно хируршки збринут у другој установи, али је код њега наступила потпуна одузетост доњих екстремитета, немогућност контроле мокрећа и пражњења црева, што се категорички као нарочито тешки инвалидитет.

Због неправилног лечења оштећени ББ је водио парнични поступак против овде тужиоца Опште болнице у Шапцу, у коме је утврђена одговорност болнице за насталу штету. У том поступку утврђено је постојање узрочно-последичне везе између догађаја повређивања, следственог лечења пацијента ББ и утврђених последица по његово здравље. Констатовано је да постоји разлика у односу на доктринарне ставове у лечењу пацијента са повредом као у конкретном случају, те да је након постављања дијагнозе при пријему ББ у болници у Шапцу, када је утврђен уредан неуролошки налаз на доњим екстремитетима након начињених РТГ снимака, било неопходно урадити додатно компјутеризовано снимање повређеног дела кичменог стуба и то уколико ово снимање није било могуће спровести у овој здравственој установи, пацијента је требало правовремено и адекватно транспортовати у здравствену установу у којој постоје адекватни и оптимални услови за комплетно збрињавање. С тога је тужена Општа болница у Шапцу обавезана да оштећеном ББ накнади материјалну штету за душевне болове због умањења животне активности у износу од 4.000.000,00 динара, физичке болове 100.000,00 динара, за страх 1.000.000,00 динара, за душевне болове због наружености 1.000.000,00 динара и материјалну штету на име изгубљене зараде у износу од 1.153.482,89 динара са законском затезном каматом на износ од 653.173,60 динара, почев од 23.04.2015. године па до исплате, као и износ од 280.970,12 динара на име трошкова лечења са законском затезном каматом на појединачне износе почев од доспелости до исплате. Истом пресудом, Општа болница у Шапцу је обавезана да накнади нематеријалну штету оштећеним ВВ и ГГ у износу од по 1.000.000,00 динара за душевне болове због нарочито тешког инвалидитета супруга односно оца, као и трошкове поступка у износу од 1.245.989,29 динара, тако да је укупно потраживање оштећених из пресуде Основног суда у Новом Саду од 23.04.2015. године, пресуде

Апелационог суда у Новом Саду од 08.10.2015. године и пресуде Врховног касационог суда износила 10.757.942,30 динара. Обрачуната затезна камата на досуђене износе од дана доспелости сваког појединчаног износа до истека рока за добровољно плаћање износила је 1.311.489,40 динара. Ове износе оштећени су наплатили у извршним поступцима које су водили против овде тужиоца као извршног дужника, исплатама од 29.01.2016. године и 11.09.2017. године.

Туженом је радни однос код тужиоца престао отказом уговора о раду на лични захтев, решењем од 08.01.2013. године.

На основу налаза и мишљења Одбора за судскомедицинска вештачења Медицинског факултета у Новом Саду, обављеног у предметном поступку, утврђено је постојање узрочно-последичне везе између пропуста туженог, као лекара који је лечио оштећеног ББ и настале штете. Пропуст туженог састоји се у томе што је, након сазнања о постојању неуролошког дефицита код пацијента, пропустио да пацијента упуту у вишу здравствену установу ради даљег збрињавања иако је налаз неуролога захтевао ургентно оперативно лечење током првих часова од повређивања, односно током првог дана, јер би се евентуални неуролошки опоравак могао очекивати уколико би кичмена мождина била декомпримована у временском периоду краћем од 24 сата. Према налазу и мишљењу вештака, тужени није предузео све потребне мере и радње у складу са правилима струке, односно поступање туженог није било у складу са доктринарним ставовима и постулатима добре клиничке праксе прегледа пацијента са таквом повредом кичме. Основни пропуст је неоправдано задржавање пацијента у болници у Шапцу, што је довело до непокретности пацијента. Такав пропуст квалификује се грубом непажњом у поступању, јер у складу са доктринарним ставовима и постулатима лекарске праксе, преглед пацијента са повредом кичме треба спроводити више пута дневно и по утврђивању неуролошког дефицита повређеног пацијента одмах упутити у вишу установу. Како тужени није поступио на наведени начин, то је утврђено постојање узрочно – последичне везе између догађаја повређивања, даљег лечења пацијента и утврђених последица по здравље повређеног пацијента.

Из налаза и мишљења вештака Милисаву Вукомановића, утврђено је да је укупна висина потраживања извршних поверилаца ББ, ВВ и ГГ, које им је досуђено правноснажним извршним пресудама Основног суда у Новом Саду 23.04.2015. године, Апелационог суда у Новом Саду од 08.10.2015. године и пресудом Врховног касационог суда од 09.09.2016. године, износи 10.757.942,30 динара, а да обрачуната затезна камата износи 1.311.489,40 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су сагласно одредбама члана 171. став 2. Закона о облигационим односима и члана 163. Закона о раду оценили да на страни туженог постоји одговорност за насталу штету, која је настала као последица грубе непажње и несавесности у лечењу пацијента, због чега је обавезан да штету накнади тужиоцу у износу који је тужилац платио оштећенима по основу правноснажних и извршних судских одлука.

Оцењујући наводе ревизије туженог, Врховни касациони суд налази да се наведени закључак нижестепених судова заснива на правилној примени материјалног права.

Наиме, предмет тужбеног захтева у овој парници је исплата регреса штете коју је Општа болница у Шапцу, овде тужилац, дана 29.01.2016. године и 11.09.2017. године, исплатила оштећеном ББ и члановима његове породице ВВ и ГГ, по правноснажним пресудама Основног суда у Новом Саду 23.04.2015. године, Апелационог суда у Новом Саду од 08.10.2015. године и Врховног касационог суда од 09.09.2016. године. Овим пресудама утврђена је одговорност Опште болнице Шабац, тужене у том поступку, за коначно стање пацијента ББ које је последица пропуста запослених да ураде додатно компјутеризовано ЦТ снимање повређеног дела кичменог стуба, односно да у ту сврху праворемено и адекватно транспортују пацијента у здравствену установу у којој постоје услови за такву врсту прегледа и оперативно лечење пацијента са таквом повредом, што је у том поступку оцењено као пропуст тужене. Утврђено је постојање разлике у односу на доктринарне ставове у лечењу пацијента са повредом као у конкретном случају, те постојање узрочно-последичне везе између догађаја повређивања пацијента ББ, лечења пацијента код тужене и утврђених последица по његово здравље. Исплатом накнаде ове штете оштећеном ББ и члановима његове породице ВВ и ГГ, на овде тужиоца Општу болницу у Шапцу је, сходно одредбама члана 171. став 2. Закона о облигационим односима и члана 163. Закона о раду, прешло потраживање исплаћене штете, а имајући у виду да је штета настала као последица пропуста у раду запослених у тој болници.

Основ за регрес произлази из члана 171. став 2. ЗОО, којим је прописано да правно лице које је оштећенику накнадило штету који је запослени проузроковао намерно или крајњом непажњом од тог запосленог може захтевати накнаду плаћеног износа. Чланом 163. став 1. Закона о раду прописано је да је запослени одговоран за штету коју је на раду или у вези с радом, намерно или крајњом непажњом, проузроковао послодавцу, у складу са законом, док је ставом седам истог члана прописано да запослени који је на раду или у вези с радом намерно или крајњом непажњом проузроковао штету трећем лицу, а коју је накнадио послодавац, дужан је да послодавцу накнади износ исплаћене штете.

Обавеза туженог на исплату потраживања која је предмет ове парнице, произлази из чињенице да тужени, као лекар који је лечио оштећеног, није ваљано и у свему поступао у складу са правилима струке јер је по сазнању за неуролошки дефицит код пацијента пропустио да пацијента одмах упуту у другу здравствену установу ради даљег збрињавања, иако је налаз неуролога захтевао ургентно оперативно лечење током првих часова од повређивања, односно током првог дана, што представља стандард у медицини јер би се евентуални неуролошки опоравак пацијента могао очекивати уколико би кичмена мождина била декомпромитована у временском периоду краћем од 24 сата. Као основни пропуст туженог који је довео до непокретности пацијента наведено је неоправдано задржавање пацијента у болници у Шапцу. Овакво поступање туженог, по становишту вештака медицинске струке, супротно је доктринарним ставовима и постулатима добре клиничке праксе и представља грубу непажњу у обављању лечења пацијента као професионалне делатности туженог.

С обзиром на наведено не могу се прихватити као основани наводи ревизије којима се указује на непостојање основа одговорности за насталу штету на страни туженог и погрешну примену материјалног права. Ово имајући у виду да је током поступка несумњиво утврђено постојање узрочно-последичне везе између настале штете и пропуста и неправилности у раду туженог, као лекара који је лечио оштећеног, који

су оцењени као груба непажња, те су по оцени Врховног касационог суда правилно нижестепени судови применили материјално право и обавезли туженог да тужиоцу накнади штету у висини која је утврђена на основу налаза и мишљења вештака економске струке.

Тужени у ревизији понавља наводе претходно истакнуте у жалби, о којима се другостепени суд изјаснио у својој одлуци, а којима указује да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и којима оспорава правилно и потпуно утврђено чињенично стање, те ставља примедбе на оцену изведених доказа из члана 8. ЗПП. Међутим, ове наводе Врховни касациони суд није ценио јер се ревизија из ових разлога не може изјавити у смислу члана 407. ЗПП.

Из изведених разлога на основу одредби члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић